

17 FEB 2005

STAVANGER MUSEUM
Biblioteket

Museums - Tidende

INFORMASJONSAVIS FOR STAVANGER MUSEUM NR. 1 Februar 2005 15. ÅRGANG

En alvorlig tankevekker

Munchtyveriet har satt en støkk i norske museumsfolk. Et væpnet ran er det verste scenario vi kan tenke oss. Nå rustes Munchmuseet opp for flere titalls millioner for å forhindre at noe lignende skal kunne skje igjen.

Norske museer har hittil sluppet billig unna økt vinningskriminalitet. Alvorlige tyveri av museums-gjenstander hører heldigvis fremdeles til sjeldenhetene. Men hvor lenge kan vi regne med å befinne oss i en slik lykketilstand?

I Norge har vi en statlig pott til fordeling av sikringsmidler for å sikre museer mot brann og tyveri. Mange museer har arbeidet systematisk med disse spørsmålene gjennom mange år og har oppnådd et solid sikkerhetsnivå. Men det fins også museer som har tatt lettere på disse problemene, og som aldri er å finne på Statens søkerliste.

Museene forvalter store verdier på samfunnets vegne. Det å sikre disse verdiene mot tyveri og ødeleggelse er fundamentalt. Sikring dreier seg mye om teknologi og penger. Men det dreier seg like mye om kunnskap og kultur. Ethvert museum har plikt til å tenke sikkerhet til enhver tid. Et museum med en god sikringsplan og med en etablert sikkerhetskultur der alle medarbeiderne tenker og handler sikkerhet, vil være en vanskelig motstander for enhver som ønsker å forsyne seg av vår alles felles eiendom.

Her må museene selv ta ansvar. Trusselbildet endrer seg. Og skal vi lykkes, må museene sørge for å ligge i forkant og ikke komme haltende etter med desperate krisetiltak.

Ove Magnus Bore

Årsmøte i Stavanger Museums venner på Ledaal Tirsdag 8. mars kl 1900

Dagsorden:

1. Konstituering
2. Godkjenning av innkalling
3. Valg av møteleder og referent
4. Styrets årsberetning
5. Regnskap og revisjonsrapport. Fastsettelse av medlemskontingent
6. Valg
7. Innkomne forslag

Innkomne forslag må foreligge styret innen utgangen av februar.

Ove Magnus Bore, direktør ved Stavanger Museum, vil orientere om museets drift i 2004.

Etter årsmøtet inviterer vi til bords på Ledaal.

Servering kr 120,-. Drikke til maten kommer i tillegg (mineralvann eller vin).

Påmelding innen fredag 4. mars til Einar Sanstøl, tlf 51 88 16 36
eller mail: einar.sanstol@broadpark.no

Styret

Vestlandets eldste?

"Vestlandets ældste hermetikfirma" står det på et skilt i Hermetikkmuseets magasin. Det tilhørte Stavanger Preserving, Stavangers aller første hermetikfabrikk, stiftet allerede i 1873. Legg merke til at hermetikfabrikkene på den tiden også foredlet annet råstoff enn brisling. "Fisk- og kjød hermetik" og "Sardiner - Ansjos - Appetitsild" reklameres det med. De første "røgede norske sardiner" ble produsert i Stavanger i 1879.

Men spørsmålet er: var det virkelig slik at Stavanger Preserving Co. var Vestlandets eldste hermetikfirma?

Svaret er dessverre nei. Faktum er at det hadde vært hermetikkvirksomhet i Sunnhordland allerede i 1866 da Haktor Thorsen begynte med nedlegging av brisling på boks - altså sju år før Stavanger Preserving CO så dagens lys og tretten år før den første brislingen ble lagt på boks i Stavanger. Nok en gang ser det ut til at alt er tillatt i krig, kjærlighet ... og reklame.

Skiltet stilles ut i annen etasje på Hermetikkmuseet.

Piers Crocker

Ny utstilling på Norsk Hermetikkmuseum

Utstillingen "Norges hermetikkindustri under første verdenskrig" åpnet 6. februar i foajeen på Hermetikkmuseet. Første verdenskrig var en periode da industrien vokste betydelig. 1915 var det året da eksport av norsk hermetikk virkelig skjøt fart, og det sto i *Tidsskrift for Hermetikkindustri* at året var "et meget godt aar for hermetikkindustrien, kanske det bedste den hittil har hat". Til tross for at eksporten var stor, gikk norsk hermetikk til et meget begrenset antall land, hovedsakelig til Storbritannia og Tyskland. Men samtidig gikk andre viktige markeder tapt - spesielt USA og Australia.

Under krigen var det vanskelig å få tak i råmaterialer, spesielt blikk og olivenolje. Norge var offisielt nøytralt, men det var svært vanskelig å handle med en av de allierte samtidig som man ønsket å bevare nøytraliteten.

For å tilfredsstille etterspørselen måtte produsentene finne opp nye maskiner og metoder for effektivisering, og årene 1914 - 1918 viser stor kreativitet i så henseende. Alle de nye maskinene, apparatene og anordningene som ble patentert i løpet av denne tidsperioden, er et tydelig tegn på dette.

**I utstillingen vil du finne noe om fabrikkene, patentene, eksporten...og...iddisar!
Noe for alle! Kom og se!**

Piers Crocker

Fusjonsplaner

Som et ledd i den statlige museumsreformen vil Stavanger Museum i løpet av året trolig fusjonere med Norsk Grafisk Museum og Den kombinerte Indretning. Fusjonene er basert på tidligere inngåtte intensjonsavtaler. Den utløsende faktor for at fusjonene nå kan realiseres, er en bevilgning fra Rogaland fylkeskommune på kr. 500.000 til dekning av økte driftskostnader.

Norsk Grafisk Museum vil etter planen gå inn i en ny Industrihistorisk avdeling ved museet sammen med Norsk Hermetikkmuseum. Ansvar for drift av Den kombinerte Indretning vil bli lagt til Kulturhistorisk avdeling.

Arbeidet med formalitetene er igangsatt, men det er foreløpig vanskelig å si noe sikkert om når fusjonene kan iverksettes. Før man kommer så langt, må avtaler utformes og behandles i de tre museenes styreorgan før fusjonene skal godkjennes i Stiftelsesstyret. I prosessen ligger også en offentlig høring med to måneders frist. Men i løpet av høsten kan man gjøre regning med at fusjonene er en realitet.

Stavanger Museum er også i gang med forhandlinger med Norsk Barnemuseum og Vestlandske Skolemuseum om fusjon. Dette vil i tilfelle bli neste steg i reformarbeidet i Stavanger og vil forhåpentligvis kunne realiseres i 2006.

Ove Magnus Bore

Skoleelevene strømmer fortsatt til Stavanger Museums fem anlegg!

I 2004 tok Skole- og publikumstjenesten imot 15 819 besøkende fra skoler og barnehager. Og pågangen fortsetter i 2005. Elevene får omvisninger, hører fortellinger, hørespill og dramatiseringer. De spiller selv skuespill, leker butikk og mye mer. Svært populært er det nye Fugleshowet som spilles på museet eller som Take Away - museum på skolen. Med kofferten full av fugleknokler, fjær, dun, egg, fugleføtter, utstoppede fugler og ikke minst "Kråka Arne" reiser Cathrine Th. Tellnes og May Irene Furenes ut til skoler i Stavanger, Sola, Sandnes og Randaberg. Elevene får se, lukte, ta på og høre fortellinger og fakta om fuglene og deres liv. Tilbudet blir svært godt mottatt av skolene.

Anne Berit Sæl

Stavanger Museums Venner inviterer til kåseri:

"Blant guder og giganter på Akropolis i Aten"

Lysbildekåseri ved museumsdirektør Ove Magnus Bore

Sted: Stavanger Museum, Muségt 16

Tid: Tirsdag 15. februar kl 1900

Alle hjertelig velkommen!

Styret

VINTERFERIEÅPENT

på Stavanger Museum, Muségt. 16

Mandag 21. - torsdag 24. februar kl. 11.00 - 15.00

Spesielt program for barn:-

Eventyrstund med Trollemor kl. 12.15

Skuespill: "Lille frøken Theodor og fillebrillene" kl. 13.00

Ellers kan du løse kjekke oppgaver, prøve sporløypen, høre hørespill, tegne, se dyrefilmer, besøke utstillingene, drikke brus og mye mer!

Velkommen!

NYHET FOR SKOLEKLASSER: Se, hør og les!

Se vår zoologiske utstilling, hør fakta, fabler, rim, regler og sanger om dyrene og les i våre faktabøker. Med lommelykt kan elevene studere fuglene i et mørkt museum. I putekroken kan de åpne kisten med mange flotte bøker om fugler og dyr.

Skole- og publikumstjenesten har inngått samarbeid med Stavanger Bibliotek om en litteraturliste over bøker om fugler, både fakta og skjønnlitteratur. Bibliotekets liste inneholder forfattere, titler, hvilke klassetrinn bøkene passer best for, samt litt om innholdet i boken. Listen vil være tilgjengelig ved begge institusjonene. Vi ønsker at et museumsbesøk skal gi rom for for- og etterarbeid med ulike temaer. Biblioteket arbeider nå med å lage litteraturlister til de øvrige zoologiske utstillingene våre.

May Irene Furenes

GRATIS ÅRBØKER

Vi har de fleste årganger fra 1948 - 1994. Kom og plukk selv!

Velkommen til Stavanger Museum, Muségt. 16

mandag - fredag kl. 08.00 - 15.00. Tilbudet gjelder ut mars

B

Redaksjon:

Cathrine Th. Tellnes og Anne Berit Sæl

Ansvarlig redaktør: Ove Magnus Bore

Avsender: Stavanger Museum
Muségt. 16
4010 Stavanger